

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

06.09.2024

Vår ref:

2019/1307

Deres dato:

Deres ref:

Bane NOR SF
Postboks 4350
2308 HAMAR

Saksbehandler, innvalgstelefon
Andreas Røed, 32266614

Forlengelse av tillatelse etter forurensningsloven til utbygging av Follobanen - 2018.1181.T

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus har ferdigbehandlet søknaden fra Bane NOR SF, og gir forlengelse av tillatelse etter forurensningsloven til utbygging av Follobanen.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Statsforvalteren varsler vedtak om gebyr på kr. 13 200, – for behandling av saken.

Vedtaket om tillatelse kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Vi viser til søknad fra Bane NOR SF datert 22.08.2024, der det søkes om forlengelse av tillatelse etter forurensningsloven til utbygging av Follobanen.

Sammendrag av søknaden

Bane NOR har tillatelse etter forurensningsloven til bygging av Follobanen (tillatelsesnummer 2018.1181.T), sist endret 02.12.2021. Tillatelsen har gyldighet til 31.12.2024. Ettersom anleggsarbeidene ikke vil være ferdigstilt innen tillatelsens gyldighet, søker Bane NOR om forlengelse av tillatelsen frem til 31.12.2025.

Arbeidene som gjenstår, og som ikke vil være ferdigstilt ved utgangen av 2024, vil foregå ved Klypen og Middelalderparken i Oslo kommune. Oppstart av tilbakeføring og anleggsarbeider på Åsland avventer i tillegg nødvendige tillatelser fra Oslo kommune, Statsforvalteren og Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA). Det er derfor sannsynlig at også disse arbeidene vil pågå i løpet av 2025.

Høring

Statsforvalteren har ikke sendt søknaden om forlengelse av tillatelse på høring, da omgjøringen er av mindre miljømessig betydning, jf. forurensningsforskriften § 36-9 andre ledd, bokstav b.

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

Statsforvalterens vurdering

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkårene etter § 16, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Disse rettsprinsippene omfatter vurdering i forhold til kunnskapsgrunnlaget, «føre-var-prinsippet», samlet belastning, miljøforsvarlige teknikker og at kostnader bæres av tiltakshaver. For vurderinger etter forurensningsloven, naturmangfoldloven og vannforskriften vises det til det opprinnelige vedtaket der dette er nærmere redegjøres for.

Ettersom søknaden kun gjelder en forlengelse av eksisterende tillatelse og at det ikke skal gjennomføres noe vesentlig nytt, vurderer Statsforvalteren at det er akseptabelt å forlenge tillatelsen til utbygging av Follobanen frem til 31.12.2025.

Vi minner videre om at tilbakeføring av Åsland vil kreve egen tillatelse etter forurensningsloven § 11. Bane NOR må derfor søke om dette før arbeidene påbegynnes. Det må også vurderes av Statsforvalteren om utslipp fra vannbehandlingsanlegget i adkomsttunnel Sydhavna vil kreve tillatelse etter forurensningsloven. Dette vil også behandles som egen sak.

Konklusjon

Vi har vurdert søknaden om forlengelse og lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Statsforvalteren gir på bakgrunn av dette forlengelse av tillatelse til utbygging av Follobanen frem til 31.12.2025.

Det forutsettes at virksomheten drives i samsvar med vilkårene som følger av tillatelsen og forurensningsregelverket for øvrig.

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir Bane NOR forlengelse av tillatelse til utbygging av Follobanen frem til 31.12.2025.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensning, jf. forurensningsloven § 56.

Varsel om gebyr

Statsforvalteren er pålagt å kreve inn gebyr for behandling av søknader om tillatelse etter forurensningsloven. Vi varsler derfor følgende vedtak: Bane NOR skal betale gebyr i sats 8 for behandling av søknaden, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Dette tilsvarer et gebyr på kr. 13 200, –.

Statsforvalteren forhåndsvarsler vedtaket etter forvaltningsloven § 16. Dersom Bane NOR mener vi forhåndsvarsler vedtaket på feil grunnlag, eller at det er flere opplysninger som skal legges til grunn før vi fatter vedtaket, ber vi om at melding sendes til Statsforvalteren. Frist for å gi uttalelse til det forhåndsvarslede vedtaket er 20.09.2024.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Andreas Røed
fagleder

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Oslo kommune, Bymiljøetaten
Oslo kommune, Plan- og bygningsetaten
Thor Bendiksen

Postboks 636 Løren 0507 OSLO
Postboks 364 Sentrum 0102 OSLO

Tillatelse etter forurensningsloven til anleggsarbeid ved bygging av Follobanen mellom Oslo S og Ski stasjon

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16 og endret i medhold av § 18. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen.

Hvis tiltakshaver ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra tiltakshaver og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Tiltakshaver bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal tiltakshaver sende en redegjørelse for tiltakshavers omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Tiltakshaver

Navn på juridisk enhet: Bane Nor SF Fellestjenester
Org.nummer til juridisk enhet: 917082308
Navn underenhet: Bane Nor Oslo infrastrukturprosjekter
Org.nummer underenhet: 982099374
Postadresse: Postboks 4350, 2308 Hamar

Informasjon om tiltakshaver fra forurensningsmyndighetens database:

Prosjektnavn: Follobanen
Kommune: Oslo og Nordre Follo Fylke: Oslo og Akershus
Lokalisering: Oslo S; Bispegata 13, Oslo Ski; Holteveien 5, Ski Åsland; Maurtuveien 59, Oslo
Anleggsnummer: 3020.0081.01

Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer: 2018.1181.T		
Tillatelse første gang gitt: 06.11.2015	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret: 06.09.2024
Hilde Sundt Skålevåg seksjonssjef		Andreas Røed fagleder

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Beskrivelse av endring
----------------	--------------	------------------------

01	02.12.2021	Forlenget frist på tillatelsen til 31.12.2024
02	06.09.2024	Forlenget frist på tillatelsen til 31.12.2025

Innholdsfortegnelse

Tillatelse etter forurensningsloven til anleggsarbeid ved bygging av Follobanen mellom Oslo S og Ski stasjon.....	1
1 Hva tillatelsen omfatter	4
1.1 Tillatelsens rammer.....	4
2 Generelle vilkår	4
2.1 Utslippsbegrensninger.....	4
2.2 Plikt til å redusere forurensing	4
2.3 Plikt til forebyggende vedlikehold	4
2.4 Tiltak ved økt forurensningsfare.....	4
2.5 Internkontroll	4
2.6 Risikovurdering og forebyggende tiltak.....	5
2.7 Avvikshåndtering	5
3 Nærmiljøtiltak	5
3.1 Generelt	5
3.2 Støy.....	5
3.3 Støv.....	6
4 Grunnforurensning	6
5 Kjemikalier.....	6
6 Avfall- og slam-/sedimenthåndtering	7
7 Mottak, mellomlagring og deponering av masser	7
8 Utslipp av tunneldrivevann	7
9 Utslippsgrenser	8
Utslipp til vann	8
10 Målinger og overvåkning.....	9
10.1 Målinger.....	9
10.2 Måleprogram for utslipp fra anleggsvirksomheten	9
11 Overvåkning av resipient	10
11.1 Overvåkningsprogram	10
11.2 Overvåkning før anleggsperioden.....	11
11.3 Overvåkning under anleggsperioden	11
11.4 Overvåkning etter anleggsperioden	11

11.5 Avbøtende tiltak	11
11.6 Øvrige utredninger.....	11
12 Rapportering	11
12.1 Årlig rapportering.....	11
12.2 Sluttrapport.....	12
13 Beredskapsmessig tiltak mot forurensning.....	12
13.1 Etablering av beredskap.....	12
13.2 Varsling av akutt forurensning	12
14 Ansvarsforhold	12
15 Stans / nedleggelse	12
16 Tilsyn.....	13
VEDLEGG 1	14
Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.	14

1 Hva tillatelsen omfatter

1.1 Tillatelsens rammer

Tillatelsen gjelder utslipp fra tunnelarbeidene og arbeidene på dagsone samt utslipp fra anleggsområdet på Åsland i forbindelse med bygging av Follobanen mellom Oslo S og Ski stasjon.

Tillatelsen trer i kraft fra dags dato, forutsatt at alle vilkårene i tillatelsen kan overholdes. Tillatelsen gjelder frem til anleggsarbeidene er ferdigstilt og senest frem til 31.12.2025.

Driftstid reguleres ikke gjennom denne tillatelsen, men er avhengig av reguleringsplanbestemmelser for området som virksomheten selv må holde seg orientert om.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponentene fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning er regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Dette gjelder likevel ikke utslipp av stoffer på prioritetslisten, oppført i vedlegg 1. Disse stoffene er blant de mest helse- og miljøfarlige stoffene som er i bruk. Utslipp av disse stoffene er bare tillatt hvis utslippene er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning. Virksomheten skal være spesielt oppmerksom på eventuell fare for utslipp av stoffene på prioritetslisten.

2.2 Plikt til å redusere forurensning

Selv om virksomheten overholder kravene i forurensningsregelverket, skal virksomheten arbeide kontinuerlig for å hindre at forurensning oppstår eller øker, og for å begrense forurensning som finner sted. For å unngå og/eller begrense forurensning og avfallsproblemer skal virksomheten ta utgangspunkt i den teknologien som ut fra en samlet vurdering av nåværende og fremtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold gir de beste resultatene, jf. forurensningsloven § 2.

2.3 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert, jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 7.

2.4 Tiltak ved økt forurensningsfare

Hvis det oppstår fare for økt forurensning som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner, plikter virksomheten å iverksette tiltak. Tiltakene skal eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, og kan om nødvendig innebære redusert eller innstilt drift.

2.5 Internkontroll

Virksomheten plikter å etablere internkontroll i samsvar med internkontrollforskriften¹. Internkontrollen skal sikre og dokumentere at virksomheten overholder kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Virksomheten plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold, samt planlegging og gjennomføring av relevante tiltak.

¹ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 6. desember 1996 nr. 1127 (internkontrollforskriften)

Internkontrollen skal inneholde en beredskapsplan laget med utgangspunkt i risikoforholdene.

2.6 Risikovurdering og forebyggende tiltak

Virksomheten skal gjennomføre en oppdatert miljørisikoanalyse av sin virksomhet og vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til utslipp til vann, grunn og luft skal kartlegges.

Miljørisikoanalysen skal gjelde både for normal drift ved anlegget og akutt forurensning. Den skal dokumenteres og omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre forurensning med fare for helse og/ eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen og -vurderingene oppdateres.

Virksomheten skal også ha oversikt over de naturmiljøressurser² som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

Virksomhetens risikovurdering av utslipp til det ytre miljø skal gjennomgås og evalueres ved endringer i driften og minimum en gang per år. Eventuelle behov for tiltak skal følges opp gjennom en kontroll- og oppfølgingsplan hvor tidsfrister og ansvarlige for gjennomføringen er beskrevet.

2.7 Avvikshåndtering

Avvik (brudd på forurensningsregelverket) skal avvikshåndteres i samsvar med bestemmelsene i internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 7. Dette inkluderer undersøkelse av årsakene til at avvikene har skjedd, vurdering og iverksetting av strakstiltak for å rette avvikene og vurdering og iverksetting av avbøtende tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt. Avvikshåndteringen skal dokumenteres skriftlig.

Alvorlige avvik skal rapporteres til Statsforvalteren umiddelbart.

3 Nærmiljøtiltak

3.1 Generelt

Virksomheten skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljøulempene som følge av anleggsdriften reduseres til et minimum.

Anlegget skal være sikret mot adgang for uvedkommende og være utilgjengelig utenom anleggets åpningstider.

3.2 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy reguleres gjennom gjeldende reguleringsbestemmelser etter plan- og bygningsloven.

Virksomheten skal gjennom målinger dokumentere at kravene i reguleringsbestemmelsene overholdes.

3.3 Støv

² Eksempel på naturmiljøressurs er Alnaelven.

Virksomheten skal påse at støv fra anleggsdriften til enhver tid er lavest mulig. Eventuelle klager på støv skal avviksbehandles, jf. vilkår 0 i denne tillatelsen. Om nødvendig må støvreduserende tiltak iverksettes straks.

Utslipp av steinstøv/støv/partikler fra totalaktiviteter fra virksomheten skal ikke medføre at mengde nedfallsstøv overstiger 5 g/m² i løpet av 30 dager. Dette gjelder mineralsk andel målt ved nærmeste nabo, eller annen nabo som eventuelt blir mer utsatt.

Virksomheten skal i løpet av første året av anleggsperioden gjennomføre en måling av støvnedfall for å dokumentere at støvkravene blir overholdt. Måleperioden skal være minst 6 måneder og gjennomføres i barmarkssesongen.

Dersom målingene viser at støvgrensene blir overskredet, må de fortsette til det er gjennomført tiltak og det kan dokumenteres at grensene overholdes.

4 Grunnforurensning

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke skjer utslipp til grunnen som kan medføre fare eller ulempe for miljøet. Virksomheten plikter å ha oversikt over mulig forurenset grunn som finnes på anleggsområdet.

Ved terrenginngrep i områder hvor det er grunn til å tro at det er forurenset grunn i henhold til definisjonen gitt i forurensningsforskriften § 2-3 første ledd bokstav a), må det gjennomføres miljøtekniske grunnundersøkelser. Dersom grunnundersøkelsene viser at grunnen er forurenset må det utarbeides en tiltaksplan som sendes Statsforvalteren i god tid før tiltaksgjennomføring. Tiltaket kan ikke gjennomføres før Statsforvalteren har gitt en tillatelse.

5 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel tettemidler, begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker og brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal virksomheten dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også vilkår 0 i denne tillatelsen.

Virksomheten plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter virksomheten å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe³.

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁴.

³ Jamfør produktkontrolloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

⁴ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) av 30. mai 2008

6 Avfall- og slam-/sedimenthåndtering

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Virksomheten plikter å sørge for at slam og sedimenter fra renseprosessene samt annet avfall leveres til godkjent deponi eller behandlingsanlegg med tillatelse etter forurensningsloven.

Virksomheten plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁵.

Avfall som oppstår i virksomheten skal søkes gjenbrukt i virksomhetens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

7 Mottak, mellomlagring og deponering av masser

Det tillates kun mottak av rene naturlige masser, som kommer fra anleggsvirksomheten. Rene naturlige masser er jord eller berggrunn som ikke inneholder konsentrasjoner av helse- eller miljøfarlige stoffer over fastsatte normverdier i henhold til forurensningsforskriften kapittel 2. Dette betyr at bygg- og rivningsavfall og overskuddsmasser som er å anse som forurenset etter forurensningsforskriften kapittel 2 må leveres til godkjent deponi med tillatelse etter forurensningsloven.

Virksomheten må kunne dokumentere at masser som gjenbrukes på arealet er rene naturlige masser, jf. avsnitt over. Dersom det er usikkert om massene er å anse som rene, må de oppbevares i tette containere til massene er blitt karakterisert.

Virksomheten skal kartlegge faren for mottak av fremmede- og svartelistede arter, og eventuelt gjennomføre tiltak for å hindre spredning.

Mellomlagring og deponering av masser på Åsland må foregå innenfor det arealet som er avsatt til dette formål i den til enhver tid gjeldende reguleringsplan for området.

Virksomheten må ha kontroll over hvor mye masser som er deponert/mellomlagret til enhver tid.

8 Utslipp av tunneldrivevann

Renset anleggsvann fra tunneldriving skal primært føres til spillvannsnett til Oslo kommune. Ved behov for større påslipp enn hva spillvannsnett til kommunen har kapasitet til, tillates det utslipp av rensset anleggsvann fra tunneldriving til Myrerbekken.

Bane Nor må ha rutiner for jevnlig inspeksjon av vassdraget og særlig kulvert hvor Myrerbekken og Maurtubekken går i samløp. Dette for å sikre at ikke kulverten tetter seg.

Påslipp til Oslo kommune sitt spillvannsnett skal overholde kommunens vedtak om påslippskrav av 16.03.2018, med eventuelle endringer.

⁵ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 1. juni 2004 nr. 930

9 Utslippsgrenser

Utslipp til vann

Håndteringen av vann fra anlegget skal sikre at den totale påvirkningen fra aktivitetene ikke overskrider grensene under.

Utslipp av anleggsvann til Myrerbekken skal ikke overskride følgende konsentrasjonsgrenser:

Utslippskomponent	Konsentrasjonsgrense
Suspendert stoff (mg/l)	100
Krom tot (mg/l)**	0,05*
pH anleggsvann TBM	6 - 8,5
pH overvann fra Åsland riggområde	6 - 9
Olje (mg/l)	10
Maks vannmengde**	20 l/sek**

*krom skal i størst mulig grad reduseres fra CrVI til CrIII før utslipp

**gjelder kun utslipp fra TBM-boringen

Utslipet til Alnaelva skal ikke overskride følgende konsentrasjonsgrenser:

Utslippskomponent	Konsentrasjonsgrense*
Suspendert stoff (mg/l)	100
Arsen (mg/l)	0,02
Bly (mg/l)	0,011
Kadmium (mg/l)	0,001
Kobber (mg/l)	0,008
Krom tot (mg/l)	0,05**
Kvikksølv (mg/l)	0,0014
Nikkel (mg/l)	0,05
Sink (mg/l)	0,06
PAH16 (mg/l)	0,15
PCB7 (mg/l)	0,0001
Olje (mg/l)	10
pH	6 - 9

*Regnet som gjennomsnitt over en uke.

**Krom skal i størst mulig grad reduseres fra CrVI til CrIII før utslipp.

Utslipet til øvrige ferskvannsresipienter skal ikke overskride følgende konsentrasjonsgrenser:

Utslippskomponent	Konsentrasjonsgrense
Suspendert stoff (mg/l)	100
Olje (mg/l)	10
pH	6 - 9

*Regnet som gjennomsnitt over en uke

Utslipet til sjøresipient skal ikke overskride følgende konsentrasjonsgrense:

Utslippskomponent	Konsentrasjonsgrense ved utslipp fra renseanlegg*
--------------------------	--

Suspendert stoff (mg/l)	400
Olje (mg/l)	20

**Regnet som gjennomsnitt over en uke —Dypvannsutslipp – 20 meter.*

Virksomheten har ansvar for at utslippet ikke påvirker vannkvaliteten i primærresipient slik at tilstandsklassen⁶ for resipienten blir endret. Dette innebærer at tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse. Den til enhver tid gjeldende veilederen for tilstandsklassifisering av vann skal benyttes ved vurdering av tilstandsklasser.

Dersom anleggsvannet har helse- eller miljøskadelige stoffer/egenskaper, eller utslippets innhold av faststoff/suspendert stoff er for høyt til å tilfredsstille kravene over, skal tiltak iverksettes for enten å forbedre renseprosessen eller samle opp og levere anleggsvannet til godkjent mottak.

10 Målinger og overvåkning

10.1 Målinger

Virksomheten skal gjennomføre målinger av utslipp til vann, luft og støy, og om nødvendig til grunn. Med målinger mener vi prøvetaking, analyse og/eller beregning.

Utslippsmålingene skal være representative for normal drift. Prøvetaking og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS) der slik standard finnes. Annen metode kan brukes dersom det kan dokumenteres at den metoden som brukes gir minst samme nøyaktighet som NS. Prøvetaking og måling skal være kvalitetssikret.

Formålet med målingene er å dokumentere at gitte krav overholdes.

Prøvetaking skal utføres av uavhengige og kvalifiserte personer ved institusjoner med nødvendig kompetanse. Laboratoriene skal ha dokumentert et effektivt kvalitetssikringssystem gjennom en akkreditering eller tilsvarende.

Alternativt kan prøvetakingen foretas av de driftsansvarlige, forutsatt at prøvetakingsrutinene blir kvalitetssikret av uavhengig og kompetent institusjon.

10.2 Måleprogram for utslipp fra anleggsvirksomheten

Virksomheten skal utarbeide et måleprogram som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måleprogrammet skal oversendes Statsforvalteren minimum tre måneder før planlagt oppstart. Måleprogram for anleggsvann som samles opp og føres til et renseanlegg eller liknende før utslipp til resipient, skal minimum omfatte følgende:

Det skal tas kontinuerlig målinger av følgende parametere:

- Turbiditet (TSS beregnes ut fra turbiditetsmålingene)
- pH
- ledningsevne
- vannmengde ut av renseanlegget

Det skal tas ukentlige mengdeproposjonale blandprøver av følgende parametere:

⁶ Forskrift av 15.12.2006 om rammer for vannforvaltningen.

- Suspendert stoff
- pH
- Olje (THC)
- Ammonium (NH₄)
- Nitrat (NO₃)

For utslipp fra mindre arbeider i dagsonen skal det utarbeides et overvåkingsprogram som sikrer at kravene i vilkår 8.1 overholdes. Overvåkingsprogrammet skal sikre at eventuelle ukontrollerte utslipp av anleggsvann raskt oppdages.

Virksomheten skal ta vare på alle prøveresultatene og annen dokumentasjon fra kontroll og overvåking av driften. Opplysninger skal lagres i minst fem år, og de skal være tilgjengelig ved kontroll eller på forespørsel fra forurensningsmyndigheten, jmfør forurensningslovens § 50.

Prøvetakning og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS) der slik finnes. Annen metode kan brukes dersom det kan dokumenteres at den metoden som brukes gir minst samme nøyaktighet som NS. Prøvetakning og måling skal være kvalitetssikret.

Prøvetakning utføres av personell med tilstrekkelig kompetanse.

I tillegg til parameterne over analyseres det på PAH16 og PCB7 samt tungmetallene i tabell 8.1 en gang pr. måned i forbindelse med utslipp til Alnaelva.

Det skal foretas en risikobasert overvåking ved at det tas ekstra stikkprøver i oppstartsperioden for å få kartlagt tidlig forurensningsnivåer opp mot grenseverdiene i tabell 8.1. Dette kan bety at prøvetakingsprogrammet justeres når forurensningsnivåer og variasjoner blir kjent og meddeles Statsforvalteren.

Hvis renseanleggene ikke fungerer som forutsatt må det etableres et system for umiddelbar justering av prosess og etterfølgende prøvetaking og analysering utover prøveprogrammet.

Virksomheten er ansvarlig for å påse at måleprogrammet er tilstrekkelig for å kunne avdekke eventuell uakseptabel forurensning.

11 Overvåking av resipient

11.1 Overvåkningsprogram

Bedriften skal sørge for overvåking av effekter av utslippene til vann og sedimenter i henhold til et overvåkningsprogram. Overvåkningsprogrammet skal innbefatte overvåking i forkant, under og etter tiltaksgjennomføringen. Overvåkningsprogrammet for utslipp til vann skal også tilfredsstillende vannforskriftens krav til slik overvåking. Kravene fremgår av vedlegg 5 til forskriften. Et detaljert overvåkningsprogram som viser bl.a. hvordan et skal gjennomføre uttak av blandprøver forelegges Statsforvalteren for eventuelle merknader minimum tre måneder før planlagt oppstart. Her må også kart over overvåkningspunktene vedlegges med koordinater.

Der det pågår eller skal igangsettes overvåking i regi av vannregionmyndighet/vannområdene må Jernbaneverket bidra i felles overvåkningsprogram med data for de kvalitetselementer i vannforekomsten som kan være direkte eller indirekte påvirket av bedriftens utslipp.

Data som fremskaffes ved overvåking i vann, inklusiv sediment og biota, skal registreres fortløpende i databasen Vannmiljø. Data leveres på Vannmiljø's importformat, som finnes på

<http://vannmiljokoder.miljodir.no>. Her finnes også oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljøets kodeverk. Statsforvalteren vil opprette lokaliteter i databasen når overvåkningsprogrammet er oversendt Statsforvalteren.

11.2 Overvåkning før anleggsperioden

Virksomheten skal sørge for tilstrekkelig innhenting av overvåkningsresultater av berørte resipienter i forkant av anleggsperioden. Dersom det ikke allerede foreligger nødvendige overvåkningsresultater må virksomheten gjennomføre undersøkelser av resipient. Dette for å kunne sammenlikne før og etter tiltak for å sikre at det ikke har vært skade på resipient. Det må foreligge både kjemiske, fysiske og biologiske undersøkelser.

11.3 Overvåkning under anleggsperioden

Virksomheten skal sørge for overvåkning i anleggsperioden av effekter av utslippene til vann.

11.4 Overvåkning etter anleggsperioden

Virksomheten skal gjennomføre overvåkning av berørte resipienter i etterkant av anleggsperioden. Dette for å sikre at utslipp under anleggsperioden ikke har påvirket vannkvaliteten i primærresipient slik at tilstandsklassen for resipienten er blitt dårligere.

Overvåkningen i etterkant av anleggsaktiviteten skal minimum pågå i et år etter ferdigstillelse av anlegget. Basert på overvåkningsresultatene første år etter ferdigstillelse vil Statsforvalteren vurdere behovet for ytterligere overvåkning.

11.5 Avbøtende tiltak

Når anleggsarbeidene avsluttes må det vurderes hvilken påvirkning anleggsarbeidene har hatt på berørte resipienter og det må vurderes avbøtende tiltak som kan redusere eventuell negativ påvirkning. Oversikt over tiltak som iverksettes må sendes Statsforvalteren.

11.6 Øvrige utredninger

Om det skulle vise seg nødvendig, kan Statsforvalteren kreve at virksomheten foretar eller bekoster undersøkelser eller utredninger for å redusere støv, utslipp av vann og øvrige utslipp fra anlegget. På bakgrunn av resultatene kan Statsforvalteren pålegge Bane Nor å gjennomføre avbøtende tiltak.

12 Rapportering

12.1 Årlig rapportering

En årsrapport skal sendes Statsforvalteren årlig innen 1.3 for foregående år.

Årsrapporten skal inneholde følgende:

- Overvåkningsresultater fra utslipp fra renseanlegg
- Overvåkningsresultater fra måling i resipient
- Estimerte totale mengder utslipp per år for tungmetaller, organiske miljøgifter, NO₃ og NH₄ (kg/år) for de enkelte utslippspunktene.
- Mengde avfall levert til godkjent deponi, inkl. produsert slam.
- Avvik i perioden med oversikt over hvilke korrigerende tiltak som er blitt gjennomført.
- Vurdering om utslippene har hatt konsekvenser på miljøet.
- Evaluering av tiltaksgjennomføringen.

12.2 Sluttrapport

Sluttrapport sendes Statsforvalteren innen 3 måneder etter ferdigstilling av anleggsperioden.

Sluttrapporten skal inneholde følgende:

- En oppsummering av hvilke utslipp prosjektet har hatt til ytre miljø inkl oppsummering av overvåkingsresultater

Estimerte totale mengder utslipp per år for tungmetaller, organiske miljøgifter, NO₃ og NH₄ (kg/år) for de enkelte utslippspunktene.

- Samlet oversikt over avvik fra tillatelsen og hvilke tiltak som ble iverksatt
- Vurdering om utslippene har hatt konsekvenser på miljøet.
- Forslag til videre overvåkning og ev avbøtende tiltak
- Evaluering

13 Beredskapsmessig tiltak mot forurensning

13.1 Etablering av beredskap

Virksomheten skal, på bakgrunn av risikoanalysen og de risikoreduserende tiltakene, jf. vilkår 0 i denne tillatelsen, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning (beredskapsplan). Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikovurderingen som virksomheten til enhver tid representerer.

13.2 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁷. Melding om akutt forurensning skal gjøres til brannvesenet (tlf. 110). Tiltakshaver skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

14 Ansvarsforhold

Virksomheten er ansvarlig for at kravene i utslippstillatelsen blir overholdt.

Tillatelsen fritar ikke virksomheten for plikt til å innhente tillatelser fra andre myndigheter for andre sider av virksomheten som gjelder for eksempel arbeidsmiljø, brann, elektrisitet, eksplosjonsvern eller smittevern. Tillatelsen fritar ikke virksomheten for plikt til å betale erstatning for forurensningsskadeforurensningsloven § 10 og kapittel 8.

15 Stans / nedleggelse

Hvis anlegget blir stanset for en lengre periode, skal den ansvarlige gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Statsforvalteren.

Statsforvalteren kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Statsforvalteren kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

⁷ Forskrift av 9.7.1992 om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning.

Ved nedleggelse eller stans skal virksomheten sørge for at produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift⁸. De tiltak som treffes i denne forbindelse skal rapporteres til Statsforvalteren innen tre måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Statsforvalteren i god tid før start er planlagt.

16 Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger føre tilsyn med anleggene til enhver tid,

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB

⁸ Avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall

Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ - C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ - C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ - C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ - C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloretan	TRI
Triklosan (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C ₉ -PFCA - C ₁₄ -PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

	PAH
--	-----

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol ABPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350
